Zaaknummer: 0098272026
Documentnummer: 0098761224

gemeente Weststellingwerf

Memo

Aan:	Gemeenteraad
Van:	Burgemeester en wethouders
Team:	Beleid
Datum:	17 november 2025
Onderwerp:	Jaarverslag startWijzer 2023 - 2024
Bijlage memo:	2
N.a.v. toezegging raad d.d.:	

Hierbij bieden wij u ter kennisname het jaarverslag startWijzer 2023-2024 aan van Doorstroompunt (voorheen RMC) voor regio De Friese Wouden. Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet brengen wij op deze manier verslag uit over het gevoerde leerplichtbeleid en de resultaten daarvan.

Inleiding
Op basis van een samenwerkingsovereenkomst 2019 werken zeven gemeenten van Regio De Friese Wouden samen op het gebied van leerplicht en Doorstroompunt. In het jaarverslag wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het beleid en de resultaten die alle samenwerkende partijen hierin hebben behaald.

Op 13 februari 2025 is het jaarverslag en de begroting in het regionaal portefeuillehouder overleg regio De Friese Wouden besproken en toegelicht.

Jaarverslag 2023-2024
Binnen regio de Friese Wouden is er sprake van 37.594 leer- en kwalificatieplichtige leerlingen (van 5 tot 18 jaar) waarvan 3.754 woonachtig in de gemeente Weststellingwerf.

Verzuim
Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige leerling ongeoorloofd afwezig is. We kennen binnen relatief verzuim drie vormen; wettelijk relatief verzuim, luxe verzuim en overig verzuim. In het jaarverslag worden de verschillende vormen van verzuim uitgebreid omschreven.

Het afgelopen schooljaar is er over de gehele linie van verzuim sprake van een toename van het aantal verzuimmeldingen. Vergelijkbaar aan de landelijke trend, is er sprake van een toename van leerlingen die geen regelmatige schoolgang hebben. Dit speelt met name in het voortgezet onderwijs en MBO. Regionaal zijn er verschillende inspanningen verricht die hebben geleid naar teruggang naar school, een combinatie van onderwijs en zorg of een zorgtraject. Het uiteindelijke doel is in principe terugkeer naar school.

Voor het terugdringen van verzuim is een gezamenlijke aanpak van onderwijs, leerplicht en Doorstroompunt noodzakelijk. In 2023-2024 is daarom een provinciaal Fries verzuimprotocol opgesteld. Het protocol geeft duidelijkheid in de taken en verantwoordelijkheden rondom verzuim.

Thuiszitters
Thuiszitters zijn leerplichtige kinderen en jongeren die staan ingeschreven bij een school maar geen of minder dan 50% onderwijs volgen. We zien vooral een lichte toename op grond van artikel 5b

(bedenking/levensbeschouwing) van de Leerplichtwet. Ouders kiezen voor thuisonderwijs of particuliere scholen die niet door het Rijk worden bekostigd.

Om verzuim nog meer terug te dringen is er een wetsvoorstel Terugdringen van verzuim in voorbereiding. Dit wetsvoorstel schrijft voor dat scholen verplicht zijn om op geaggregeerd niveau data via DUO met leerplicht te delen over thuiszittende leerlingen. Het gaat hierbij om alle leerlingen met een niet regelmatige schoolaanwezigheid. Er wordt hierbij geen onderscheid meer gemaakt in geoorloofd, bijvoorbeeld een ziekmelding, en ongeoorloofd verzuim zoals spijbelen. Het Ministerie van OCW is bezig met het schrijven van een AmvB waarin gestuurd wordt op data vanuit de aanpak schoolaanwezigheid.

Op 12 februari 2025 is in een regiobijeenkomst met 250 netwerkpartners informatie gegeven over de aanpak schoolaanwezigheid.

Voortijdig schoolverlaters (VSV).
Binnen de leerplicht is er bijzondere aandacht voor de groep Voortijdig School Verlaters (VSV). In De Friese Wouden zien we een lichte stijging van het aantal voortijdig schoolverlaters. Dit geldt niet voor Weststellingwerf. In het schooljaar 2023-2024 verlieten in Weststellingwerf 81 jongeren voortijdig school. In het schooljaar 2022-2023 waren dit er 86.

Ook landelijk zien we een stijging van het aantal VSV-ers. Vanwege de krappe arbeidsmarkt wordt het voor jongeren gunstiger om aan het werk te gaan. Daarnaast zien we dat veel jongeren uitvallen door overbelasting. Dit is vaak een opeenstapeling van problemen waardoor jongeren (tijdelijk) niet in staat zijn om een opleiding te volgen.

Gedurende het schooljaar zijn er verschillende acties uitgevoerd om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Onder andere door:

- Inzet van consulenten leerplicht en Doorstroomcoaches die jongeren begeleiden als er sprake is van verzuim;
- Begeleiding van Voortijdig schoolverlaters naar (een andere) school of werk;
- Loopbaanoriëntatie en -begeleiding voor zogenaamde loopbaantwijfelaars;
- Monitoring en indien nodig begeleiding van kwetsbare jongeren;
- Ondersteunen en monitoren van jongeren in een kwetsbare positie (jongeren vanuit het vso, pro, isk, vmbo-bb en entree) die een vervolgstap maken binnen het onderwijs, of uitstromen richting werk of dagbesteding;
- Gesprekken met werkgevers voor het bieden van duurzame arbeidsplaatsen. Dit betekent dat er vanuit de werkgever aandacht en ruimte is voor ontwikkelmogelijkheden en scholing (werken-leren) zodat voortijdig schoolverlaters alsnog een diploma halen.

Financiën
Het ministerie van OCW stelt middelen beschikbaar aan de centrumgemeente Smallingerland voor de uitvoering van de reguliere Doorstroompunt-taken en het regionaal programma VSV en JIKP in regio De Friese Wouden. Hiervoor is een begroting opgesteld om deze taken goed uit te voeren. Er zijn geen verdere financiële gevolgen voor Weststellingwerf.

Bijlagen

1. Jaarverslag startWijzer 2023-2024 (Leerplicht en doorstroompunt in regio De Friese Wouden);
2. Financiële paragraaf jaarverslag startWijzer 2023-2024.